

2.3 Územně správní vývoj

- v 7 okresech je vymezeno 21 obvodů obcí s rozšířenou působností
- od počátku roku 2005 do správy Jihomoravského kraje přešlo 25 obcí z kraje Vysočina

Jihomoravský kraj je podle ústavního zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávních celků vymezen s platností od 1. 1. 2000 okresy Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo.

Od 1. ledna 2003 zahájilo v České republice svou činnost 205 **obcí s rozšířenou působností** (často jsou uváděny také jako obce III. stupně), které byly definovány na základě zákona č. 314/2002 Sb. Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. pak byly vymezeny jejich **správní obvody**. Na tyto obce byla přenesena významná část kompetencí okresních úřadů po ukončení jejich činnosti k 31. prosinci 2002.

Tab. 2.3.1 Vybrané údaje o správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2004

	Rozloha (km ²)	Obyva- telstvo	Počet			Hustota obyvatel na 1 km ²	Podíl obyvatel žijících (%)	
			obcí	z toho měst	částí obcí		v sídelním městě	v ostatních městech
Jihomoravský kraj	7 067	1 123 201	647	47	871	159	54,4	8,8
v tom SO ORP:								
Blansko	351	53 965	43	3	60	154	37,6	15,8
Boskovice	511	50 025	73	5	114	98	21,8	30,7
Brno	230	367 729	1	1	58	1 598	100,0	-
Břeclav	439	58 733	17	5	23	134	43,8	23,9
Bučovice	171	15 764	20	1	26	92	40,7	-
Hodonín	286	61 968	18	2	19	217	42,4	10,7
Hustopeče	355	34 551	28	3	29	97	17,2	15,4
Ivančice	163	23 091	16	3	23	142	40,7	30,5
Kuřim	77	19 272	10	1	10	250	49,6	-
Kyjov	470	56 199	42	4	48	120	21,4	20,5
Mikulov	244	19 696	17	1	17	81	38,7	-
Moravský Krumlov	348	22 334	33	2	40	64	27,0	13,4
Pohořelice	195	12 565	13	1	15	64	35,1	-
Rosice	174	23 089	24	2	25	132	23,1	16,8
Slavkov u Brna	158	20 230	18	1	18	128	30,0	-
Šlapanice	343	54 667	40	2	43	159	11,7	7,2
Tišnov	223	20 772	35	1	49	93	39,6	-
Veselí nad Moravou	343	39 946	22	2	26	117	30,1	14,7
Vyškov	547	50 731	42	3	74	93	43,9	15,5
Znojmo	1 242	90 069	111	2	130	72	39,1	3,5
Židlochovice	194	27 805	24	2	24	143	11,3	9,8

V Jihomoravském kraji byla uvedena změna územně administrativního členění spojena s ukončením činnosti okresních úřadů ve městech Blansko, Brno (okres Brno - venkov), Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Zároveň se 21 obcí (měst) stalo obcemi s rozšířenou působností (ORP), jejich městské úřady zabezpečují agendy pro všechny obce, které náležejí do jejich správního obvodu. Seznam ORP je patrný z tabulky 2.3.1.

Územní vymezení správních obvodů obcí s rozšířenou působností však v některých případech není shodné se stávajícím územním vymezením okresů. V Jihomoravském kraji se jedná o tyto případy:

- obce náležící do správního obvodu Tišnov (okres Brno - venkov), které leží v okrese Blansko: Běleč, Brumov, Bukovice, Hluboké Dvory, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osilky, Rašov, Rohozec, Strhaře, Sýnalov, Unín, Zhoř,
- obec náležící do správního obvodu Šlapanice (okres Brno - venkov), která leží v okrese Blansko: Březina,
- obce náležící do správního obvodu Pohořelice (okres Břeclav), které leží v okrese Znojmo: Branišovice, Loděnice, Šumice, Troskotovice a dále obce, které leží v okrese Brno - venkov: Malešovice a Odrovice,
- obec náležící do správního obvodu Kyjov (okres Hodonín), která leží v okrese Vyškov: Mouchnice.

Rozlohou největší správní obvod (zaujímá 17,6 % rozlohy kraje) má Znojmo, je zde také nejvíce obcí, 111 obcí představuje 17,2 % obcí kraje. Rozlohou nejmenší správní obvod (1,1 % rozlohy kraje) a nejnižší počet obcí v něm má Kuřim, 10 obcí je 1,5 % obcí kraje.

Nižším správním celkem jsou **pověřené obecní úřady** (uváděné jako obce II.stupně). V Jihomoravském kraji působí 62 těchto úřadů, nejvyšší počet je v Brně-městě, a to 29 pověřených obecních úřadů. V ostatních okresech je to 20 měst, která sehrávají zároveň funkci ORP, počet doplňuje 13 měst s charakterem obce II. stupně. Je to Adamov, Letovice a Velké Opatovice v okrese Blansko, Klobouky u Brna v okrese Břeclav, Bzenec, Strážnice, Velká nad Veličkou a Ždánice v okrese Hodonín, Ivanovice na Hané a Rousínov v okrese Vyškov a konečně Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav a Vranov nad Dyjí v okrese Znojmo.

Podle zákona č. 387/2004 Sb. o **změně hranic krajů** přešlo od 1. 1. 2005 do správy Jihomoravského kraje celkem 25 obcí z kraje Vysočina. Šlo o 24 obcí z okresu Žďár nad Sázavou a o 1 obec z okresu Třebíč, staly se obcemi okresu Brno-venkov. Počet obcí okresu Brno-venkov tak vzrostl na 162 obcí, počet obcí kraje vzrostl na 672 obcí. Území okresu i kraje se zvětšilo o téměř 13 tisíc hektarů a počet obyvatel vzrostl více než o 7 tisíc (k 31. 12. 2004 počet obyvatel u těchto obcí činil celkem 7 039 osob).